

Végre tudunk egy kis időt fordítani a weben is elérhető szótár (szotar.kiskapu.hu) frissítésére. Igaz, még mindig csecsemőkorát éli, de a tartalma folyamatosan bővül, és igyekszünk a jelzett hiányosságokat is javítani benne. Valójában nem is a szótár a legjobb meghatározás rá, hiszen egy szógyűjtemény ez, elsősorban informatikával foglalkozó fordítók számára, de természetesen bárki használhatja, aki kíváncsi, hogy melyik angol szakszót mire fordítjuk. Gondolom, mindenki számára magától értetődő, hogy egy-egy szónak rendkívül sok fordítása lehet, és nem csak amiatt, mert a szó különböző területeken különböző fogalmakat jelöl, de a fordító által használt stílus, környezet is befolyásolhatja. Egyfajta úttörő szerepet is vállalunk ezzel a szótárral, hiszen nemcsak a jó fordítások vannak benne, de gyakran a helytelen vagy egyenesen hibás fordítások is. Mivel valahogy jelölni szeretttük volna, hogy mi melyik szót ajánljuk, a szavak mellett két jelzőt is használunk, az egyik a *Besorolás*, a másik pedig az *Ajánlás*. Így tehát a szótárban ellenjavallott szavakkal is találkozhatunk, amelyeket még egy kis halálfejes zászló is igyekszik megkülönböztetni a többitől (keressünk rá például a kliens szóra). A használatot tovább segítő egyes szavakhoz a rendszer magától megjeleníti a hozzá tartozó címszavakat (ha például rákeresünk a sok vitát kiváltó *mount* szóra, a rendszer a *befűz* szócikket is megjeleníti), így is segítve a keresést. Ugyanígy igyekeztünk a magyarázatokat is hivatkozásokkal ellátni. Természetesen örök vitának számít nemcsak a mit fordítsunk le, hanem a hogyan is. Az általunk használt néhány irányelvet a nyitóoldal tartalmazza, bár a lista természetesen nem teljes. Ugyanakkor örömmel fogadok minden véleményt, ötletet, kérdést a szótárral kapcsolatban, különösen az új szócikkekre vonatkozó javaslatokat!

B/K – I/O

bővítmény (plugin) – Olyan modul, ami képes az adott programmal együttműködni és azt valamilyen további szolgáltatással kiegészíteni. Például a böngészőprogramok bővítményeket használnak a különböző (alapkiépítésben nem támogatott) fájltypusok kezeléséhez.
burkoló (wrapper) – Olyan program, ami a beérkező adatokat egy meghatározott protokoll szerint átvitelre készíti

elő (ha kell, feldarabolja stb.). A burkoló által kapott adat(folyam)ot ezzel elrejtí. Egy burkoló segítségével például egy csak TCP/IP-t engedélyező hálózati szakaszon keresztül is tudunk IPX-csomagokat továbbítani.

bus → sín

ciklus – lásd: loop

compatible – több értelemben használják. Amikor az az érteleme, hogy a szóban forgó program egy másik program kiváltására, illetve a vele való együttműködésére alkalmas, akkor a csereszabatos fordítást használjuk, de előfordul, hogy az angol eredeti is pontatlan vagy olyan szavak helyett használja, mint például az „egyenértékű”.

csereszabatos – compatible

decoder → visszafejtő

dump → kiíratás

emacs – egy hosszú ideje használt, nagy tudású szerkesztőprogram (lásd az 52. oldalon lévő „Bevezetés az Emacs használatába” című cikket). Ami miatt a szótárba került, az a kiejtése körüli huzavona. A szó eredeti kiejtése ugyanis *imeksz*, bár rendkívül sokan egyszerűen *emacs*-nak ejtik. Ma már talán nem is az a fontos, hogy melyik kiejtést használjuk, hanem hogy mindkettőt megismerjük, ha halljuk.

erőforrás – resource

erő-visszacsatolás – lásd: force feedback
fejállomány – (header file)

Programnyelveknél (például C, C++) azok az állományok, amelyeket több forrásfájlban is használni kívánnak. Ezek használatára az adott forrásban egyetlen parancssorral hivatkozhatunk (C esetén ez a `#include` parancs).

firewall – tűzfal

force feedback – elsősorban a játékkonzolok kapcsán megismert fogalom. Ezzel jelzik például az autóversenyhez használt kormányoknak azt a képességét, hogy a program által beállított mértékben „ellenáll”, vagy valamilyen erőhatást fejt ki. Nem létezik rá jó magyar fordítás, többen az erő-visszacsatolást vagy az erő-visszajelzést használják. Ötleteket várunk!

görgő – (wheel) az egereken található vezérlő, ami általában három gomb szolgáltatását egyesíti (fel, le és kattintás).

handler – kezelő

házirend – (policy) szabályok

gyűjteménye

header – fejállomány

hurok – (loop) sok értelemben használják, ami miatt ismét a szótárba került, az az, hogy egyre gyakrabban találko-

hatunk vele „ciklus” értelemben. Ez bár szakmailag szokatlan, nem helytelen (kétségtelenül rendhagyó, ha szóba kerül a főhurka).

I/O – B/K

jelzés – (signal) lásd a 48. oldalon lévő „Linuxos jelzések alkalmazásfejlesztői szemszögből” című cikket.

képpont – pixel

kezelő – handler

kiírat (dump) – ebben az értelemben nagy mennyiségű adatot „kiömleszt”, formázatlanul továbbít.

kompatibilis – csereszabatos, együttműködő. Lásd: compatible.

lemezrész – (partition) a lemeztípusú háttértárak egy egységként kezelhető területei.

loop – lásd: hurok

natív – A rendszer (vagy amihez viszonyítva értjük) „saját nyelvét beszélő”, kifejezetten a rendszerhez készült (fordított). Általában natív kódról beszélünk, ami azt jelenti, hogy a rendszer külön értelmező vagy fordító nélkül képes futtatni. Jó fordítást keresünk!

packet forwarding – csomagtovábbítás

partition → lemezrész

pixel – képpont

plugin → bővítmény

policy → házirend

resource – erőforrás

rule – szabály

sequencer → sorrendvezérlő

set top box – Azokat az eszközöket nevezik így, amelyek valamilyen informatikai háttérrel támogatott médiaszolgáltatást végeznek otthoni felhasználásra, és egyszerűen a tévé vagy az erősítő „tetejére tehető dobozok”, például ilyenek internetkapcsolatot kezelni képes zenelejátszók, a merevlemezzel ellátott filmrögzítők. Fordítást keresünk!

signal → jelzés

sín (bus) – a gépen belül az elemek adatsínekkel vannak összekapcsolva, ezeken a síneken „közlekednek” az adatok.

sorrendvezérlő – (sequencer) a zene-programok világában használt szó, bővebben lásd a „Sztetizátorok Linuxon” című cikket a 28. oldalon. Pontos fordítást keresünk!

szabály – rule

tűzfal – firewall

visszafejtő (decoder) – a sokszor használt „dekóder” szó magyar megfelelője.

wheel → görgő

wrapper → burkoló